

פסיכותרפיה התנהגותית – קוגניטיבית 73-953-01 שם המרצה: פרופ' יעל אידיסי

סוג הקורס: סדנא
שנת לימודים: תשפ"א סמסטר: ב היקף שעות: 2 ש"ס
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס הינה לבחון את הקשר שבין קוגניציה להתנהגות תוך התייחסות להיבטים תיאורטיים וקליניים של פסיכותרפיה התנהגותית-קוגניטיבית ובחינת מודלים של למידת התנהגות. התלמידים יחשפו לגישות ולטכניקות טיפוליות הנגזרות ממודלים תיאורטיים שייסקרו בקורס. מצופה שהסטודנט ילמד כיצד לבצע הרפיה. עוד מצופה כי הסטודנט ידע לזהות דפוסי התנהגות ו/או חשיבה הפוגעים בתפקודו ובהסתגלותו בתחומי חיים שונים לבסוף מצופה כי הסטודנט יתנסה במסגרת פרקטיקום קליני מתקדם (התנסות בשדה) בהתערבות קוגניטיבית התנהגותית עם אחד או יותר ממטופליו.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הצגת הבסיס התיאורטי לגישות טיפוליות קוגניטיביות-התנהגותיות. למידה של אבחון קוגניטיבי התנהגותי, אימון בדרכי הרפיה, לימוד טכניקות טיפוליות שונות לדיכאון וחרדה, לעבודה על בעלי הפרעות אישיות, להתנהגויות התמכרות.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

לצד הוראה פרונטלית, במסגרת השיעורים נערוך תרגולים בקבוצות קטנות ובזוגות, נבצע הרפיות קבוצתיות, נקיים משחקי תפקידים (מטפל-מטופל).

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	רקע להתפתחות התיאוריה ההתנהגותית והתרפיה ההתנהגותית	פריט 1	כל שיעור יתחיל בתרגיל הרפיה
2	אבחון התנהגותי וחזרה טיפולי המשגת מקרה	פריט 6 פרק 2	אימון בכיתה בראיון של מטופל דרך משחקי תפקידים
3-4	טכניקות טיפול התנהגותיות,		יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה
5	רקע להתפתחות התיאוריה הקוגניטיבית והתרפיה הקוגניטיבית ועקרונות הטיפול הקוגניטיבי	פריט 6 פרק 1	

7-6	טיפול רציונאלי אמוטיבי (RET) Albert Allis	פריטים 4,7, 11	יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה
9-8	טיפול בהפרעות אישיות Beck & Freeman	פריט 10 פריט 6 פרק 17	יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה
11-10	טיפול ממוקד סכמה J. Young	פריט 12	יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה
13-12	טיפול בדיכאון A. Beck	פריטים 2, 3 ו-4 פריט 6 פרק 9	יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה
14	טיפול קוגניטיבי לחולים פסיכויים	פריטים 5, 6 פרק 11	יישום הטכניקות דרך הצגות מקרה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

הקורס מיועד לתלמידי שנה ב במגמה הקלינית

דרישות הקורס

השתתפות פעילה (תרגולים בכיתה, משחקי תפקידים)
העברת הרפיה לכלל התלמידים
עבודה אישית

הוראות לגבי העבודה:

ניתן להתייחס למודל טיפולי כזה או אחר ולבקר אותו; ניתן להציג תיאור מקרה ולנתח אותו ולהציע התערבות טיפולית (רלבנטית לקורס); ניתן להציג סוגיה הקשורה לסטודנט ולהציע דרך להתמודד אתה (בהתערבות שרלבנטית לקורס); ניתן לכתוב על בעיה ספציפית כגון: פוביה ספציפית, התקף פאניקה, הפרעת אכילה, דיכאון, מחשבות פסיכוטיות, התמכרות ספציפית, דפוסים עברייניים וכיו"ב ולהציע התערבות טיפולית מתאימה. העבודה יכולה להיות בהיקף של 7-10 עמודים (אפשר גם יותר), הכתיבה צריכה להיות אקדמית ומעוגנת במקורות.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

העברת הרפיה 10%

עבודה (תיאור מקרה והצגת התערבות טיפולית) 90%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

1. אלדר, א. (2002). *עקרונות והליכים*. ישראל: הוצאת ניתוח התנהגות.
2. ברנדס, ד.ד. (2001). *בוחרים להרגיש טוב*. תל-אביב: מכון פסגות.
3. גרינברג, ד. ופדסקי, ק.פ. (2001). *להתמודד עם מצב רוח. מדריך לעבודה עצמית*. תל-אביב: גלילה הוצאה לאור.
4. דריידן, ו. (1999/2006). *טיפול התנהגותי רציונאלי-אמוטיבי*, היבטים רציונאליים בהפרעות התנהגותיות ורגשיות. קריית ביאליק: הוצאת אח.
5. לוי, י., ברק, י. וכספי, נ. (1994). *השראת דיסוננס קוגניטיבי בטיפול בחולה סכיזופרני*. פרנאוידי. *שיחות, כרך ח' חוברת 3*.
6. מרום, צ., גלבע שכטמן, א., מור, נ. ומאירס, י. (2011). *טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים*. עקרונות טיפוליים. תל-אביב: דיונון.

7. פישר-דיקסון ד. (2010). *המסע לממלכת המחשבות*. קריית ביאליק : הוצאת אח.
8. קול, א' (1995). עבריינים. בתוך ג' סקוט, ג' וויליאמס וא' בק (עורכים). *תרפיה קוגניטיבית סהרונית עקרונית והדגמות* (פרק 8, עמ' 243-270). תל-אביב : הוצאת ספרים "אח" בע"מ.
9. רוברט, ל. (2013). שיטות בטיפול קוגניטיבי מדריך לאנשי מקצוע. קריית ביאליק : אח
10. Beck, J.S. (1996). Cognitive therapy of personality disorders. In: P.M. Salkovskis (Ed.). *Frontiers of cognitive therapy* (165-181). N.Y.: Guilford Press.
11. Ellis, A. & Dryden, W. (1992). *Rational emotive therapy*. Oxford University Press.
12. McGinn, L.K., & Young J.E. (1996). Schema-focused therapy. In: P.M. Salkovskis (Ed.). *Frontiers of cognitive therapy* (182-207). N.Y.: Guilford Press.

שם הקורס באנגלית:

Cognitive Behavioral Psychotherapy